

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécshez hához küldve: egész évre 5 ft., fél-évre 2 ft. 50 kr., negyed évre 1 ft. 25 kr. egyes szám 10 kr. Megjelenik minden szombat-on. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeres. (Széchenyi tér).

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:

Egy négyhasábos petít sor egyszeri megjelenésért 8 kr. többszöri megjelenéséért ár-leengedés adatik. Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg díj fizetendő. A nyílt tér 1 petít sora 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

Szerkesztői iroda:

Ferenciek utca 22. sz. I. emelet. Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Fesztl Károly úr könyvkötő üzletében, Király utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:

Taizs Mihály nyomdájában Majláth-tér 22. szám alatt.

A helyzet keleten.

Az új év rendkívüli mozgásba hozta azon hazugságon és corruption rágódó testületet, mit európai diplomatiának neveznek. — Ozman pasa hős seregének fogságba jutása jelzi azon időpontot, mely vagy közvetlenül **Törökországra és közvetve első sorban reánk nézve** lealázó és gyászos békére, — vagy európai összettölközésre fog vezetni.

Az utóbbi eset a valószínűbb és így az 1877. évi orosz török háború a véres drámának csak második felvonása lenne, és csak most kezdődik az igaz bonyodalom, melyet a corrupt diplomácia a népek romlására sző.

Az orosz diplomácia mielőtt actióba lépett volna, gondoskodott arról, hogy a török kormány úgy, mint az angol is, elhatározásában és tetteiben megbénítva legyen. — Ott legelső tette volt, a hazáját forrón szerető, kintinő éleseszű és tetterős Mithád pasát a kormánytól, sőt az országból is eltávolítani, ezt a pénzszomszaj, lelkiismeretlen Mahmud-Damad pasa által nemcsak keresztül vitte, hanem minthogy a gyengeesű és még silányabb képzettségű szultán, sógora és kegyencének orosz szolgálatban lételet nem is gyanítja, s minthogy ez az általa uralt konstantinápolyi haditanács által a török hadvezérek működését mindig akkor bénította meg, midőn az otromba orosz tábornokok által vezérelt orosz hadsereget tönkre verheték volna, s minthogy azon török hadvezért, ki az oroszoknak legnagyobb vereséget adott, a hős Ozman pasát derék sereggel együtt segély nélkül hagyva éppen úgy elárulta, — mint hajdan az irigy Montecuculi osztrák fővezér a hős Zrínyi Miklóst Szigetvárt, igen természetes, hogy elvégre is a török hadseregeknek minden hősiességük és jó vezérletük mellett hátrálniuk kelle.

A török kormány maga okozta hadseregének vereségét, nem az orosz hadsereg, hanem az orosz pénz győzött, és ha csak Mahmud-Damad pasa és sógorától, a szultántól függene, a leglealázóbb feltételek alatti béke kötése is biztos volna az angol és egyéb európai diplomácia minden megkérdése nélkül.

Azonban ennek utjában áll Mithád pasa egy teremtménye, a török alkotmány és a parlament. — Ez pedig ellentáll az ily békekötéseknek és már most, úgy hisszük, nem alap nélkül támaszkodik Angliára, melyet Plevna eleste végre felriasztott télenességéből.

Anglia kormányát eddig az érellycs actióban gátolta az ismét már jó előre orosz pénzen megvásárolt Gladstone törökellenes izgatása és az osztrák-magyar külpolitikának józan észellenes, saját életérdekeit el- elseneségének odavető irányja, mely úgy látszik, annyira megrögzött, hogy még a parlament egyhangu rosszalása sem tudná kerékvágásából kiközösíteni.

Az orosz szolgálatba szegődött Gladstone-nak nem volt nehéz, izgatásának tekintélyt adni, a meeting rendezéséhez kellő költségeket az orosz bőven szolgáltatta, a népet pedig, főleg a háborútol kenyerke-rezetüket féltő bizonyos gyárosokat és ezek munkásait pedig toborzani sem kellett, ott álltak készen ezer és ezrenként, de ezek nem képezik az angol nemzet többségét, a mint is két orosz pénzen megnyert nagy lapon kívül a független közvéleményt kifejező sajtó határozottan rosszalja és kárhoztatja, sőt megvetőleg ír Gladstone izgatásai felől, s a mint

azt a törökbaráti nagyszerű népgyűlések is tanusították, noha ezeket is az orosz bérenczek megzavarni igyekeztek.

Azonban a veszély nagysága megdöbbenet az angol államférfiakat, a királyné maga félremagyarázhatlanul kifejezte, hogy lord Beaconsfield (Disraeli) activ politikáját helyesli, mint Angolország érdekeinek egyedül megfelelőt — hogy szükség esetén a parlamentet is feloszlatja, ha ez a háború költségeit nem szavazná meg. — Keletindióban minden előkészület megtétetett, hogy legközelebb tekintélyes számú csapatok szállíthatassanak a török harcra.

Ezért az orosz külügyér most minden áron azon van, hogy a békét egyedül a törökkel kösse meg mihamarabb. Hosszu keze Konstantinápolyban csak úgy működik, mintha Ignatieff egész követségi apparátusával ott volna. A szultán értesülvén, hogy a parlament Mithád visszahívását követeli, kijelenté Mahmud-Damad sugallatára, hogy az ő uralkodása alatt Mithád visszahívására gondolni sem lehet.

Csak hogy mindez nem biztosítja Gorcsakoff urat céljain elérésében, mert Abdul-Hamid szultán uralkodása ép oly ephemer lehet, mint két elődjéé, sőt nagyon is valószínű, hogy sógorával együtt oda kerül, hová elődjét tették, a török nemzet pedig még elég erős és értelmes, hogy az árulólaktól megtisztítva a kormányt, kivált Mithád nagyvezér-sége alatt visszaverje a benyomult oroszokat, oláhokat és szerbeket.

Anglia segélye, habár szárazföldi haderejéből nem sokat adhat, nem megvetendő, de nincs is szüksége arra a török birodalomnak, nagyobb súlya van pénzbeli és fegyver, úgy ruházati segélyének, erre a török hadsereg csakugyan reászorult, hogy végezzen ellenével.

Egy más bonyodalmat jeleznek újabb időben Berlinből.

Azt állítják, hogy Bismark csatlakozván Mac-Mahon bukása iránti reményében, és megijedve az angol-francia szövetségtől, köpenyforgatásra adta magát és maga is beáll az orosz terjeszkedést gátló coalitcióba, ebbe uszállyhorozókép az osztrák kabinetet is bevonva, négyes szövetség jövedne létre a panslaviszmus ellen. Azt azonban, hogy Német- és Franciaország egy szövetségben találjanak helyet, alig lehet feltenni, minél fogva a berlini mesterkedés inkább oda látszik irányozva lenni, hogy kényszerítse az osztrák politikát, a tározott szint vallani, hogy azután a fegyver döntésén egyuttal a kettős monarchia léte felett is.

A Lloyd osztrák hajózási vállalat segélyezése éránti szerződés dögában a képviselőház pénzügyi bizottságában a kormány vereséget kapott. Általánosságban ugyan nem sikerült megbuktatni ezen javaslatot, noha a kormánypart négy tagja, Wahrmann, Somssich, Kerkápolvi és Muzslai az ellenzékkel — Simonyi Ernő, Lukács Béla és Helfy Ignác — szavazott, de a részletes tárgyalásnál a tervezett új vonalak subventiója töröltetett. Tisza kijelentette, hogy a subventió összegét minden levonás nélkül akarja megszavaztatni, s hogy e szándékától nem áll el semmi esetre, azonban a subventió ellen szavazott kormánypartiak világosan kijelentették Tisza-nak, hogy a kabinetkérdés feltétele által nem engedik magukat megjelöztetni és a házbán is ellene szavazni fognak. — Ez által a kiegyezés keresztülvitele kérdésessé vált. — Fel kell jegeztünk még azok neveit is ephialtasi halhatlanság okáért, kik elfogadták általánosságban a szerződést: Csengeri A., gr. Szapáry Gy., Ordódy P., gr. Pejacsevic, Horváth L., Molnár Gy., Pulszky A., Móritz Pál, Kis L., Hegedüs S. — Im ezek azok, kik az adóprós által keservesen kisajtolta milliókat egy a hazá-

nak káros idegen hajózási vállalatba önteni kívánják.

A **budapesti közig. bizottság** az évi első üléséből felkéri a belügy-minisztert, hogy ezen most már a gyakorlatban is hasznatalannak bizonyult közvegeket töröltesse ismét el és állítsa vissza a törvényhatóságok esonkitalan hatáskörét. Sajtóbb ítélet már lehetetlen Tisza eme kedves teremtményére, minthogy maguk a közig. bizottságok beállják és kijelentik hasznatalanságukat, mint ezt már múlt évben a pécsvárosi és legújabb baranyamegyei is megtették.

Vitéz **Pulszky Augusz-**tulus nógárdmegyei családi jogon faragott népképviselő a képviselőházi pénzügyi bizottságban indítványozta a luxuskezesi és adóházi helyett a hirlapbélyeg adó behozatálát. — Bagolyvári ur azonban ebeli indítványával egymagára maradván, a hirlapokat nem sikerült ugyan megbélyegezni, de annál inkább önmagát.

Kedvező jelek mutatkoz-nak. Tisza Kálmán, mint az „Egyetértés” érteztill, idején látta a titkos rendőrséget nyolcvan spitzivel megszorítani. — Ezeknek legkisebb havi fizetése 80 ft., mihez számos mellékjövdelem járul. — Hja telik a felemelt adóból ez is, nem csak Lloyd subventionálása, ha pedig az adó nem elég, lehet kapni még 10 percentre kölcsönpénzt addig, míg a sedáni napok be nem állanak.

Verhovay ügyében a vizsgál-gat elcsiga módon halad, a vizsgáló bíróság is valamit ez ügyben nem is, lassankint kiballgat egy sereg tanút, naponta egy kettőt. Nagyon alkalmas eljárás ez ahoz, hogy a vizsgálat elhúzásak úgy, mint a Miletics ügyben évszámra, így azután lehet nemtelen bosszút állani a nem-bűnösön, kit, ha a törvényszék elvégre is felmenteni kénytelen, a szenvedett vizsgálati fogságért senki sem kárpótol. — Ez is jellemző körülmény igazságszolgáltatásunk függetlenségére nézve!

KÜLFÖLD.

Konstantinápoly. A parlament nagy figyelemmel kíséri a harcztéri és diplomatiai események folyamát s el van határozva érellycs intézkedéseket tenni Törökország megmentésére. A katonai ügyekre nézve Sulejman pasát diktatori hatalommal akarja felruházni. Midhadnak visszahívása, ki 1877. február 5-ike óta van száműzve; legközelebb varható! — Sulejman pasa átvette Sakir pasa hadtestének főparancsnokságát, Reuf pasa pedig az európai török haderők fölötti parancsnokságot.

A „Havas” jelentése szerént Mahmud Dahmad pasa lemondása nem fogadtatott el.

Berlin jan. 8-án. Távirati tudósítások szerént, elhatározta a porta 3 tagból álló küldöttséget az orosz főhadiszállásra kiküldeni a fegyverszüneti alkudozások megkezdése végett. Reuf, Mehemed Rusdi és Szerver pasa van kijelölve a küldetésre. Azt is hozzátesszik, hogy ezen küldöttek 9-én, vagy legkelebb 10-én voltak Konstantinápolyt elhagyandók.

Bukarest. A fegyverszüneti alkudozások esetleges megkezdésénél Románia is önálló képviselétét követel, s Ghika által fogja magát képviseltetni, kinek Bulgáriába utazása titkos megbízással, nagy feltűnést okozott.

Páris jan. 7. A közigazgatási hatóságok választásainál, a legtöbb városban tökéletes győzelmet arattak a republikánus jelöltek. Párisban 73 republikánus és 4 konservatív választott meg. — A klerikálók nagyon izgatnak Audifreit Pasquirt újbeli megválasztása ellen; azonban újbeli megválasztása szenatus-elnökké bizonyos, mivel a jobb centrum mellette fog szavazni.

London. Beaconsfield miniszterelnök határozottan halad actióba lépés felé; a felszóltság London és St.-Pétermár között mindinkább fokozódik. Az angol kormány felhívta Oroszországot a békéfeltételek közlésére s megjegyezte, hogy sem Törökország teljes leigázása, sem a külön békébe nem egyezik bele. Egy bécsi hír szerént Loftus angol nagykövét nyilatkoztatára, midőn ez a közvetítő jegyzékét átnyújtotta, Gorcsakoff herceg egyebek között így nyilatkozott: „Nem fogadok el semmiféle mediációt, bárkitől és bárhonntól jöjjön.”

A háború.

Szofia eleste a legfontosabb esemény. Az oroszok a nagy természetű akadályok dacára és lassanként előre haladnak, de sok helyen megálljt mondanak a törökök. A mirkovnái török utócsapatokkal vívott harcban Katalaj tábornok elesett és Phi-

losophov tábornok megsebesült. — Jávornál a szerbek teljesen megverettek s a török csapatok Sienikából szerb területre nyomultak, hol Viacok helységet megszálltatták. — Hornsby tengernagy, az angol közép-tengeri hajóhad parancsnoka Mal-tába érkezett. A sipkaszorosan még mindig tart ágyuharcz.

A kelet-bolgárországi harcztéren szintén követték az oroszok a hátráló törököket, de a várnégyeseg ellen támadást nem intézhetnek, azt a nagy hőcsés és dermedt hideg lehetetlenné teszi. — Zimmerman tábornok hasonló akadályok miatt nem nyomulhat Szilisztria ellen. — A Lom folyó mellett az orosz hadak vereséget szenvedtek.

Városi közgyűlés.

Jan. 10.

E gyűlésnek, mint rendkívülinek összehívását a közigazgatási bizottságban kisorsolás folytán megüresedett bizottsági tagok választás utján való betöltése tette szükségessé.

A közigazgatási bizottságba megválasztottak: Dr. Szeredy József, Bubreg Antal, Egri József, Ráth Mátyás, Radócsay Mátyás. (Ugyanazok, kiknek nevei kisorsoltak.)

Az e hó 15-én életbelépő gyántgyi törvény folytán a városi árvaszékek szükségessé szavazó ülnökökül megválasztottak: Dr. Szeredy József, Papp J., Bubreg Ant., Kurcz György, Haksch Emil, Kotzer Ist., Egri József, Radócsay Mátyás, Fekete Mihály, Blauhorn Antal, Erreth János, Dr. Kohárts Károly, Kis József, Varga József. E szavazó ülnökök az említett törvény értelmében az árvaszéki gyűlésekben kettenként részt vesznek s a hozandó határozatokat illetőleg szavaznak is.

A tanács azon jelentésére, hogy a szervezési munkát elkészült — határozattal, hogy e munkát kinyomassák s kellő tanulmányozhatas végett a bizottsági tagok közt kiosztassék. Troll Ferenc és Girk Alajos kanonok uraknak a Rudolphinum kibővítése javára tett (s lapunk múlt számában már felemlített) adományairól szóló tanácsai jelentés eljnzással vétett tudomással. A nagyleltk adományozóknak jegyzőkönyvileg is köszönetet szavazott a közgyűlés. Kóbor Antal czimzetes prepost, kiindulva Horatiusnak ezen axiomájából: „exempla trahunt” 50 frrtal járul a Rudolphinum kibővítésének költségeihez. (Hangos eljnzés.)

Kóbor úr azután panaszt emel az inasgyerekek által az utcákon üzni szokott botrányok ellen. Elmondja, hogy úton-utfélen ki van téve a közönség az inasok trágár dalolásainak, fülhasítófütytyeinek s egyéb botrányos, illem- és erkölcsösért rakonzat-lankodásainak. Felhozza végül, hogy tegnap a főútezenz menve, egy inas váltig bosszantotta trágár dalaival, miért is szóló az inasit rendre utasította, mondván: „öcsém, ha már dalolsz, legalább vigabbaat dalolj!” Az inas azért csak tovább is molesztálta szólót, sőt nekivágta egy pocsoljának, sárral fecescentette be a jóakaró rendreutastót.

A bizottsági tagok mosolyogva fogadták e felszólalást, mely valószínűleg a rendőrkapitányok szóló önálló interpelláció akart lenni, de a mely azért sem vált be interpellatiónak, mert az ilyenek a házszabályok értelmében nem a gyűlés végén, hanem elején szoktak előadani.

(E felszólalást azonban, ha nem is hivatalos formában történt — mégis tudomásul veheti rendőrkapitány úr s intézkedéseket is tehetne, mert a ft. Kóbor úr által felemlített botrányok már valóban türhetlennek. Csak egy-két ilyen csendháborító, rakonzat-lankodó inasit kell befogni s a hüvösön vagy huszonnegy óraig koplaltatni — s eleje lesz véve a további botrányoknak. Számítunk a kapitány úrnak érellyre, melyet ha e tekintetben is minél előbb s minél szigorúbban kifejt: nagyban növelendi érdemait a közönség előtt. Sz.)

Tolnamegye tisztújítása.

Miután január 3-án megnyílt közgyűlésen az állandó választmány, a bíráló választmány, az igazoló bizottság, a közig. bizottság kisorsolt tagjai, a szavazatszedő küldöttség és a kijelölt bizottság megválasztottak, másnapon, jan. 4-én a tisztújítás került napi rendre. Megválasztottak: Alispánok az egyedüli jelett Perczel Dezső eddigi alispán; a főjegyzői állásra hasonlag egyedül Pápe Gyula jelenlegi főjegyző jelettetvéni ki, egyhangulag megválasztottak: I. aljegyzők: Gerenday Lajos; II. aljegyzők: Kurcz Vilmos; árvaszéki elnöknek: Domits Lajos; árvaszéki ülnököknek: Korbonits Elek, Szabó Géza; jegyzőnek: Döry Pál; árvaszéki könyvvi-

vőnek: Fejős Imre; tisztí ügyészek; Fördös Vilmos; főpántárnoknak: Mody L.; ellenőrnek: Föglein Mihály; fősázmvevőnek: Halász József; alsázmvevőknek: Horváth Károly és Lőrinczi József; főorvosnak: dr. Sass István.

Ezzel az egyhangu választások befejeztettek s midőn főispán a központi szolgabírói állásra Rausz Bélát és dr. Szigeth Gábort kijelölte, 20 bizottsági tag névszerinti szavazást kért, melynek eredménye lett, hogy Rausz Béla jelenlegi szolgabíró 256 szavazattal dr. Szigeth Gábor 39 szavazata ellenében központi szolgabíróként megválasztott. A völgyeségi járásban Simoncics Béla jelenlegi szolgabíróként eljelöltje nem lévén, egyhangulag újra megválasztott. A simontornyai járásban hasonlag Fonyó László — ellenjelölje Petrich Ferenc előző nap visszalépven — újra megválasztott. A duna-földvári járásban ifju Szévald Mór 83 szavazata ellenében Daróczy Tamás jelenlegi szolgabíró 202 szavazattal szolgabíróként választott. A dombovári járásban kijelöltettek közt Eötvös Károly 52, Fördös Géza 171 és Schöner Imre 58 szavazatot nyertek; tehát Fördös Géza megválasztott szolgabíróként kijelentett. Az eddigi szolgabírói segédek állásaikban hat évi tartamra újra meghagyattak.

Járási orvosokul megválasztottak: központi orvos: dr. Diczenty Pál; völgyeségi orvos: dr. Obláh Adolf; simontornyai orvos: dr. Korbuli Sándor; d.-földvári orvos: dr. Hevsey Gyula; dombovári orvos: Müller Ádám; megyei állatorvos: Berky János. Ezek után főispán által tiszteletbeli szolgabíróknak kinevezettek: ifju Szévald Mór, Csukly Ignác, Pap Gábor, Pesthy Elek és Németh János. Szolgabírói segédeknek: Konez Lajos és Halász Géza. Főorvosoknak: dr. Gyitriki Lajos, dr. Korbuli Sándor, dr. Kohn Gábor, dr. Sántha Ferenc, Kertletti orvosoknak: Lévy Ignác, Spiegl Armin, Bleicher Lajos. Aljegyzőknek: báró Augusz Antal, báró Jeszenszky István. Ügyészeknek Örfy Lajos, dr. Szigeth Gábor, ifju Cholnoky Imre. A választás délután 2 órakor befejeztetett.

Iskolaügyünk a megyei k. i. b. 1878. évi január 7-én tartott ülésén.

A közigazgatási bizottság üléséből a tantgyet illetőleg, megemlítendő a kir. tanfelügyelő felvi jelentése, melyből a következőket emelem ki: A múlt évi népkö. statisztikai adatok alapján — a megye lakossága névmelődsi szükséglete kielégítésére — a megye területlén volt 37 községi-, 355 felekezeti- és 13 magán iskola, 501 tanteremmel, 489 tanítavól; ez utóbbi számból a képesített tanítókra esik 426, a nem képesítettokra 63; továbbá ezen számból rendszeres tanító 431 és segéd 58. — A tanítói fizetések 183.156 frrra ruagnak. Egyéb kiadásokra kiadott 21234 frr; e szerént tantgyei czélokra összesen 204390 frrt fordított. Felszerelések tekintetében: fekete tábla volt 580; olv. tábla 395; fali térkép 799; földgömb 319; természetrajzi kép 196; természettaní kép 64; könyvtár 83; testgyakorló tér 72 és felszerelvény 35 helyen. — A megye összes tanköteleseinek száma 42,948, ezek közül 6—12 éves isk. járt 27,515, 13—15 éves 9962; magán iskolába járt 1143 és középtanoda 244. — Iskolába nem járt 4094 Altalában véve a tav. múlt évi állapotokhoz képest általános haladás észlelhető.

A többi letárgyalt ügydarabok közül meg kell említenem Ruzsinszky József n.-trüghi tanító ügyét, ki ellen, mint már e lapok hasábjain említém, fegyelmi eljárás indítattott; a vizsgálat alatt éppen az ellene felhozott legsúlyosabb vétségeket — minők p. hanyagság, erkölcsi kihágás — nem voltak képesek teljesen beigazolni; a többi közt voltak oly pontos pontok is, melyek valóban magukon hordják a tanító ellenelnek szárszálhasogató természetét.

A k. i. b. az elfogadható súlyosbíró körülmények alapján a tanítóknak könyvileg történéndő megintését határozta el. — Különben a jövőre nézve sok függ a tanító észlelyességétől; a többi általa panaszolt ügyben lesz gondoskodva rendről.

A hássügyi tanítói választás is — a sok meg-megújuló felebbekhez után — megoldása stádiumába lépett, mennyiben miniszteri leirat következtében a választás még e hó folyamán alatt lesz megjeztendő. Kinek javára fityült itt a csalogány? Ok tudják legjobban.

Még egy fegyelmi ügyben, mely Segregy Emil dályoki tanító ellen volt indítva, hozott a bizottság határozatot. — Ezen uracs nemcsak kézzel lábbal hadonáz minden ellen, mi inyére nincs; de ő tovább megy: ő maholnap már hatóságot sem akar elismerni azon kívül, melyet ő

